

**עת"א 4344/05 - שמוֹאָל חַי כהָן נְגַד המִמּוֹנָה עַל עֲבוּדֹת שִׁירֹת -
מִפְקָדָת גּוֹשׁ דְּרוּם, מִדִּינַת יִשְׂרָאֵל**

בית המשפט המחוזי בירושלים

עת"א 16-05-4344 כהן נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש דרום ואח'

בפני	כבד השופט בן-ציון גרינברגר
העוטר	שמעואָל חַי כהָן ע"י ב"כ עוה"ד מ. עירוני /או מעיין נופר עמוֹן
נגד	1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש דרום 2. מדינת ישראל
המשיבים	

החלטה

1. לפניה עתירת אסир נגד החלטת הממונה על עבודות שירות, אשר הורה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות אוטן ריצה העוטר ועל ריצוי יתרת עונשו במאסר במתќן כליה. זאת לאחר שהעוטר נעדר פעמים רבות מעבודות השירות, הוא אינו מבצע כראוי את המשימות שהוטלו עליו וכן הוא נתון בمعצר בבית בתנאים שאינם מאפשרים את התיאצובתו להמשך ביצוע עבודות השירות.

2. ביום 14.7.2011 הורשע הנאשם על פי הודהתו במסגרת עסקת טיעון (ת"פ (א-מ) 11-06-29046, השופט דב פולוק) בעבירות של הכשלת שוטר, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, **תש"ז-1977** (להלן: "החוק"); מעשה פיזיות או רשלנות, עבירה לפי סעיף 338(א)(1) לחוק; שימוש ברכב ללא רשות, עבירה לפי סעיף 413ג לחוק; נהיגה ללא רישון נהיגה, עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה (נוסח חדש), **תשכ"א-1961**; ונוהגה ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנوعי (נוסח חדש), תש"ל-1970. בגין עבירת השבל"ר נגזרו על העוטר שישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות בבית כפר שאל בירושלים.

3. העוטר התיאץב לתחילה הריצו אולם במהלך הריצוי נעדר העוטר ימים רבים ללא אישור. כן הוזהר העוטר מספר פעמים על היעדרו ותפקודו הלקוי ואף הועבר למקום העבודה אחר, לבית החולים הרציג. עקב היעדרו והרבות נערך לעוטר שימוע בו ניתנה לו הזדמנות נוספת להשלים את עבודות השירות כנדרש, והוא אף הועבר פעמיים נוספת לשירות "תכלית". עקב טענות אודות תפקודו הלקוי, ביקש מעיסיקו של העוטר להעבירו למקום אחר. העובד הריצו העבודה בבית התמחוי כרמי העיר, שם עבד במשך 19 ימים, אך בבדיקות שנערכה במקום על ידי המפקח, העוטר לא נכח, וכאשר התקשר לעוטר לברר מדוע נעדר מקום עבודתו אף החל העוטר לקלל את המפקח. בעקבות זאת זומן העוטר לבירור ושימוע אליהם כלל לא התיאץב.

4. ביום 31.1.206 התקבלה החלטה ע"י המשיב 1 (להלן: "המשיב") על הפסקת עבודות השירות של העוטר

ועל נשיאת יתרת עונשו בבית הסוהר. כנגד החלטה זו עתר העותר לbateila, בטענה שלא נערך לו שימוש כנדרש (עת"א 16-02-16499). ביהם"ש זה (השופט שירלי רנر) קיבל את טענת העותר והורה על ביטול ההחלטה שהתקבלה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות ועל קבלת ההחלטה מחדש לאחר ערכות שימוש.

5. ביום 28.3.2016 נערך שימוש נוספים לעותר בו נכחו העותר ובאו כוחו. לאחר השימוש התקבלה ההחלטה מחדש בידי הממונה, לפיה לא יחולו עבודות השירות וכי על העותר לרצות יתרת עונשו בבית הסוהר. על ההחלטה זו מוגשת העטירה דן.

6. בין לבין העותר עקב חסד לביצוע עבירה של נחיה בפסילה, וביום 16.2.2016 נקבע כב' השופט ניאל מהנא כי העותר ישאה בגין כך בתנאי מעצר בית מלא. ערך שהוגש על ההחלטה זו נדחה בידי השופט רפאל יעקובי בבית משפט זה בעמ"ת 16-02-41665 (להלן: "**ההחלטה בערר**").

טענות הצדדים

7. לטענת בא כוח העותר, בשימוש שנערך לעותר לא הוצגו בפני הממונה מחדי המעסיקים בדבר אי רישוםם של ימי מחללה שאושרו, ובכך לא הובאו בחשבון נכונות הימים בהם היה נעדר כדין. כן טוען העותר כי מאמצים כבירים געוו מצדו על מנת להשלים את עבודות השירות כנדרש ועל כן יש להתחשב במאמצים אלו ולתת העדפה למטען הזדמנויות להשלמת השירות על פני שליחתו מאחרוי סוג וברית. באשר לטענות בדבר מעצר הבית בו שרוי העותר, מה שאינו אפשר לו לבצע את עבודות השירות, מפנה העותר להחלטה בערר בה נקבע כי אם יחול שינוי בנושא עבודות השירות ניתן לשקל שחרור מעצר בית לצורך ביצוע עבודות השירות במסגרת בקשה לעזין חוזר.

8. לטענת בא כוח המשיבה, אין לתת לעותר הזדמנויות נוספות לעבודות שירות. לטענתו, אין מסמכים רפואיים כלשהם אשר יעידו על היעדרות מצד העורר, וגם אם ישנים כאלה היה על העותר לעמוד ממול מפקחיו בזמן אמת ולהציג את האישורים הרלוונטיים, ולא להיעדר ללא כל הודעה. בנוסף טוענת המשיבה כי תפקודו הלקי של העותר חזר ונשנה, קר בין היתר הידמות במקום העבודה, התפרצויות כנגד המעסיק ודיבור מול עובדים אחרים בצוותו מיימות ומשפילה. גם באשר להיעדרויות העותר, אין מדובר בנסיבות ראשונה, וניתנו לעותר הזדמנויות רבות, נערכו לו שיחות בירור ושימושים והעורר לא השכיל להטיב את דרכו ולבצע את העבודות כנדרש.

דין והכרעה

9. לאחר שבחןתי את טענות בא-כוח העותר וכן את טענות ב"כ המשיבה בדיון שלפני, הגיעו לכל מסקנה כי דין העטירה להידחות.

10. באשר לטענות העותר בדבר מחדים כביכול ברישום הימים, מלבד טענה בעלמא לא הציג העותר כל ראייה לתימוכין לדבריו. העותר לא הוכיח כי בידי האישורים המתאים לכך שיכל היה להיעדר מעבר לימי שלגביהם הציג את המסמכים.

11. גם אין רואה לנוכח לקבל את טענת העותר כפיו שמעצר הבית אשר הוטל עליו בגין עבירה אחרת היא המונעת ממנו לחזור ולהשלים את עבודות השירות. אכן, לו היה קבוע בית המשפט עתה כי הסיבות בגין הופסקו עבודות השירות אין בהן ממש, או אז ניתן היה לבקש, במסגרת הליך המעצר, כי ישחרר מעצר הבית על מנת לחזור

לביצוע יתרת ימי עבודה השירות שנשארו לו. בית משפט זה אף ציין בהחלטה בערר כי במידה ויחול שינוי בנושא עבודות השירות, דהינו שלא תהיה כל מנעה מצד הממונה כי העותר ישוב לביצוע עבודותו, ניתן יהיה לעותר בבית המשפט לתעבורה ולבקש עיון חוזר בנושא המעצר. אולם בשלב זה, למצער מתברר כי הסיבות בגין החלטת הממונה על הפסקת עבודותו נעות בנסיבות הייעדרותיו הרבות כמו גם התנהגותו הקולקלת בעת עבודתו, התפרצויות כלפי העובדים וכן כלפי המפקח. על כן, אין מקום לטענה כי מעצר הבית הוא שמנע בדי העותר להשלים את עבודתו.

12. התנאים להפסקה מנהלית של עבודות השירות מוסדרים בסעיף 51ט לחוק העונשין, תשל"ז- 1977. בין העילותיות מצויות גם אי התיאכבות, היידרות, או ביצוע מטלות כנדרש וכן התנהוגות שאינה הולמת. במקירה Dunn, מן המקובל עולה כי העותר נעדר פעמים רבות ללא כל אישור ולא כל הצדקה. עוד עולה כי הושקעו מאמצים וניסיונות רבים לש"ע בידי העותר להשלים את עבודות השירות כנדרש. כך התקיימו שיחות בירור עם העותר טרם זימנו לשימוש והפסקות עבודתו. בנוסף העותר בין ארבעה מקומות העבודה בניסיון למצואו מקום מתאים בו יוכל להשלים את עבודתו. אם לא די בכך, השימוש שהביא להחלטת הממונה נשוא העתירה שלפנינו אינו השימוש הראשון שנערך לעותר, ולאחר מכן שימוש קודם קודם שנערך לו ניתנה לעותר הזדמנויות והוחלט שלא להפסיק את עבודתו אלא לתת בידו את ההזדמנויות לשוב ולבצע את מה שנגזר עליו. במקרה אלו שומה היה על העותר לראות את הדברים כתמרור זהה לאפשרות כי במעידה הבאה יאלץ הוא לשאת את עונשו בדרך של מסר בפועל לאחר סורג ובריח. לעניין זה ראו דבריה של השופטת פרוקצ'יה ברע"ב 8648 יעקב הרץ נ' נציב שירות בתי הסוהר (23.09.2004):

"שיעור דעת הרשות המוסמכת הופעל כדין בשים לב לחוסר ההتمדה שגילה המבוקש בביצוע עבודות השירות שהוטלו עליו ולהעדר מודעות לאחריות ה才华 עליו בעניין זה כפי שהשתקפה מהתנהוגות. **עבודות שירות חלופה לעונש מסר בפועל, וניתנותידי נאשם כפריבילגיה אפשרית שנועדה למונע את כליאתו בין سورג ובירח. מקום שנאשם אינו מקבל על עצמו את על האחריות הנילואה לעבודות השירות, לא נותרת ברירה אלא לבטל חלופה עונשית זו ולהפנותו לריצוי עונש מסר ממש לגבי יתרת העונש שנותר.** כך-arע במקירה זה, ואין לבקשתו אלא להlain על עצמו שכך התגללו הדברים." (ההדגשה שלי - ב.ג.)

במצב דברים זה אין רואה איזה עוד אמון ניתן לתת בעותר לאחר כל אלה, ומושלט היטיב את דרכו עד כה אינו רואה טעם והצדקה במתן הזדמנות נוספת ואחרונה כפי שمبוקש העותר. יפים לעניין זה דבריו של כבוד השופט א' רובינשטיין ברע"ב 5530/07 **زيدן נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם):

"על המרצים מסר העבודות שירות השירות להפניהם, והדברים נאמרים גם מעבר לתיק זה, שכן תיקים מעין אלה שבים ובאים לפתחנו, כי אין מסר כזה 'תכנית בבקשתך', לפי רצונו ואוות נפשו של האדם, ברצותו יבוא למקום העבודה וברצותו ייעדר, ככליה על רוחו. הריבו מסר כדת וכדי, ובאותם ימים הוא הוא עיסוקו של האדם שנדון, אלא אם הותר לו אחרת על-ידי הרשות".

.13. כאמור אפוא, העתירה נדחית.

.14. העותר יתיצב בבית סוהר דקל ביום 13.6.16 לריצוי יתרת עונשו בדרך של מסר בפועל של 64 ימים.

בן ציון גרינברגר,
שופט